

החלטת סגן הממונה על המשמעת – הכרעת דין

1. הקובלנה שהוגשה כנגד הנקבלת – תלמידת שנה א' בפקולטות למדעי החברה והרוח – היא חלק מקובלנות רבות אחרות שמתייחסות למקרה מצער שאירע בקורס "משבר האקלים וקיימות – מבט רב תחומי" (ראו הכרעת הדין בעניין ד-2022-12). בקורס זה התקיימה, בתחילת פברואר, בחינת בית אמריקאית שאליה ניגשו מאות סטודנטים שלקחו את הקורס. הבחינה התנהלה עם חומר פתוח לגמרי – לרבות גישה חופשית לאינטרנט (כלומר, ויקיפדיה, גוגל וכו'). עם זאת, ההנחיות שפורסמו לבחינה אסרו בצורה מפורשת העברת מידע בין סטודנטים בזמן הבחינה (לרבות באמצעות וואטסאפ, שיחת טלפון וכו'). על אף האמור, חלק מהסטודנטים בקורס הפרו את ההוראות האמורות. הם השתתפו באופן פעיל בזמן המבחן בקבוצת וואטסאפ של הקורס בה דנו בנושאי הבחינה – שאלו שאלות (וענו עליהן), התייעצו, וכו'.

2. בעקבות מקרה מצער זה הוגשו קובלנות כנגד חלק מתלמידי הקורס, שהשתתפו באותה קבוצת וואטסאפ. בקובלנה שהוגשה כנגד הנקבלת נטען כי במהלך הבחינה הנקבלת צילמה שאלה מהמבחן ושלחה את הצילום בקבוצת הוואטסאפ עם השאלה "מישהו יודע?". בכך הקובלנה מייחסת לנקבלת עבירות של הפרת הוראות בבחינה והונאה בבחינה (סעיפים 29.4 ו-29.3 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח)). בדיון ההקראה בעניינה הודתה הנקבלת בהפרת הוראות אך כפרה בעבירת ההונאה.

3. בדיון ההוכחות שהתקיים הציגה הקבילה את ראיותיה – צילום מסך רלוואנטי מאותה קבוצת וואטסאפ. הנקבלת כפרה בעבירת ההונאה והדגישה את הטענות הבאות. היא נחשפה להנחיות ששלח צוות הקורס לקראת הבחינה, אך לא זכרה אותן לפרטים בשעת המבחן. היא לא קראה את אימייל ההנחיות שנשלח בבוקר הבחינה. הנקבלת שלחה מסר בקבוצת הוואטסאפ רק לקראת סוף הבחינה, ולאחר תכתובות קודמות רבות באותה קבוצה תוך כדי הבחינה. באופן כללי, האווירה בקורס הייתה אווירה "מתירה". ההתייעצות בקבוצת הוואטסאפ הרגישה כמו התייעצות חברית אחרי יציאה ממבחן.

4. החלטתי להרשיע את הנקבלת הן בעבירת הפרת ההוראות והן בעבירת ההונאה. רוב טיעוני הנקבלת חופף לטענות שהעלו נקבלים אחרים מאותו אירוע, בהן דנתי במרוכז ובפירוט בעניין ד-2022-12 הני"ל. אדגיש בקצרה את הנקודות הבאות:

- ההנחיות לבחינה – בעניין ד-2022-12 הני"ל דנתי בפירוט בטענות לגבי ההנחיות לבחינה. בענייננו ההנחיות – שאוסרות על שימוש בוואטסאפ תוך כדי הבחינה – ברורות ומפורטות. הן נשלחו בהזדמנויות שונות. קשה להלום שסטודנט בקורס לא היה מודע להנחיות אלו, לרבות לפרטים הטריויאליים כגון אופן המבחן, מיקומו וכו'.
- האווירה בקורס והיסוד הנפשי של הנקבלת – בעניין ד-2022-12 דנתי בהרחבה גם בטענות אלו והדברים יפים לענייננו. מעדות הנקבלת והתרשמותי ממנה שוכנעתי כי היא הייתה מודעת לכך ששיתוף בפתרון המבחן מהווה עבירה על כללי הבחינה.

הכרעת הדין ניתנה היום, 5.9.2022.

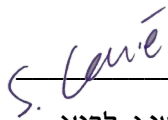

ד"ר שי נ. לביא

ס' הממונה על המשמעת

החלטת סגן הממונה על המשמעת – גזר דין

1. בהכרעת דיני מיום 5.9.2022 הרשעתי את הנקבלת בעבירות של הפרת הוראות בבחינה והונאה בבחינה. ביום 29.9.2022 התקיים דיון בשאלת עונשה של הנקבלת.
2. בדיון התברר כי הצדדים הגיעו להסכמה בדבר עונשה של הנקבלת: פסילת הקורס, הרחקה על תנאי, והרחקה של שני סמסטרים – עם אפשרות להמרה של אחד מהסמסטרים בעבודות לטובת הציבור בהיקף של 40 שעות. הצדדים הצדיקו ענישה זו, שמשמעותה הרחקה בפועל של סמסטר אחד (וכן עבודות שירות), לאור היקף ההונאה הקל יחסית – הנקבלת שלחה הודעה אחת, שאליה לא ניתנה תשובה. בנוסף, ההקלה בעונש מוצדקת לאור נסיבותיה האישיות של הנקבלת, תלמידה מצטיינת בשנתה הראשונה באוניברסיטה, בתכנית מצומצמת.
3. בנוסף, הנקבלת ביקשה בדיון לדחות את עונש ההרחקה, ולרצות אותו רק בשנת תשפ"ד. כך, כדי שתוכל להשלים את שנת תשפ"ג במסגרת התכנית בה היא לומדת כעת. הנקבלת סיימה את שנתה הראשונה לתכנית, ובשנה השנייה לתכנית הקורסים שנתיים ולא סמסטריאליים.¹ הקבילה לא הביעה התנגדות לדחיית ריצוי עונש ההרחקה לאור תוכנית הלימודים של הנקבלת.
4. החלטתי לקבל, בעיקרו, את ההסדר אליו הגיעו הצדדים. כאמור בתיקי משבר האקלים הקודמים, אני סבור כי עבירת ההונאה בתיקים אלו מצדיקה ככלל הקלה מסוימת בענישה (ראו עניין ד-2022-12). כך גם במקרנו, בו הנקבלת העלתה שאלה בודדת לקבוצת הוואטסאפ. על-כן, אני מקבל את תבנית הענישה עליה הסכימו הצדדים, דהיינו, הרחקה של שני סמסטרים עם אפשרות להמיר סמסטר אחד בעבודות שירות.
5. לאור שיקולי תכנית הלימודים, החלטתי להיעתר לבקשתה של הנקבלת ולדחות את ריצוי עונש ההרחקה בפועל לשנה"ל תשפ"ד. עם זאת, לאור דחיית העונש, ולאור מקרים קודמים, על הנקבלת לבצע 60 שעות עבודות שירות בכדי להמיר את עונש ההרחקה (והשוו לעניין ד-2022-14).
6. אשר על כן, אני גוזר את עונשה של הנקבלת כדלקמן:
 - א. פסילת הקורס נשוא הקובלנה.
 - ב. הרחקה בפועל לשני סמסטרים, סמסטר א' וסמסטר ב' תשפ"ד. את ההרחקה מסמסטר ב' תשפ"ד תוכל הנקבלת להמיר ב-60 שעות עבודה לטובת הציבור שיבוצעו בתיאום ודרך הדקנאט. סיום עבודות אלו עד לתום סמסטר א' תשפ"ד יהווה תנאי לחזרה ללימודים בסמסטר ב' תשפ"ד.
 - ג. הרחקה על תנאי של שני סמסטרים למשך שנתיים מיום חזרתה של הנקבלת ללימודים.

גזר הדין ניתן היום, 2.10.2022.

ד"ר שי נ. לביא

ס' הממונה על המשמעת

¹ אך החל מהשנה השלישית הקורסים הם סמסטריאליים. לכן, ריצוי של סמסטר הרחקה בתשפ"ג יגרור את ביטול השנה כולה.